

dok 449

200606109 06.11.06
Li-SD1

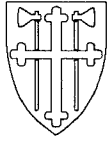
Kirke- og kulturdepartementet
Postboks 8030 dep
0030 Oslo

Vedr. høringsuttalelse om forholdet mellom Stat og Kirke

På vegne av menighetsrådet i Skoklefall menighet, Borg bispedømme, oversendes vedlagte høringsuttalelse.

Med vennlig hilsen

Anne Irene Nygård
Leder, Skoklefall menighetsråd

DEN NORSKE KIRKE
Skoklefall menighetsråd
Kapellveien 3
1450 Nesoddtangen

Høringsuttalelse til NOU 2006:2 *Staten og Den norske kirke*

Borg bispedømme, Skoklefall menighetsråd, 12.10.2006

Skoklefall menighetsråd vil ikke benytte høringsbrevets spørreskjema i vår høringsuttalelse. Vi beklager at Kultur- og kirkedepartementet velger en slik svarform i en så komplisert sak.

Til grunn for vår høringsuttalelse ligger disse prinsippene hentet fra kirkemøtets uttalelse *Den norske kirkes identitet og oppdrag*:

Den norske kirke deler sin historie med folkets historie. Den norske kirke skal være en åpen folkekirke hvor dåpen er eneste medlemskriterium. Kirken skal romme et mangfold med hensyn til tradisjon og teologi. Det skal være plass for alle kirkens medlemmer og rom for ulike grader av trosengasjement og deltakelse. Det må være lik tilgang til forkynnelse av evangeliet og til tjenester som dåp, nattverd, vigsel og gravferd i hele landet. Kirken skal være et viktig landemerke lokalt, et sted hvor vår nasjons kulturarv er knyttet til gode tradisjoner som samler og stabiliserer lokalsamfunnet. Tros- og livssynsfrihet må sikres rettslig og ved likebehandling, og den norske kirke på oppmuntre til dialog med andre tros- og livssynsamfunn. Stat og kommune må bidra til at kulturarven videreføres. Dette fordrer en aktivt støttende tros- og livssynpolitikk.

A. Kirkeordning

Skoklefall menighetsråd ønsker en lovforankret folkekirke.

Dette vil si at vi ønsker en reformering av den norske kirkes forhold til staten. I høringsbrevets spørreskjema sp.2 er ikke reformalternativet tatt med, og høringsinstanser tvinges dermed til å ta stilling til et for eller mot avvikling av statskirken som vi mener er unødvendig. Vi tolker forslaget om en lovforankret folkekirke som et tredje alternativ, en reform av forholdet mellom stat og kirke som fremdeles opprettholder en tett forbindelse.

Kirken skal være tilgjengelig for alle. Det vil derfor være viktig med egen kirkelov som regulerer kirkens plass i samfunnet. Det må lages en egen lovutredning i samarbeid med kirkens organer. Kirkemøtet må sikres øverste myndighet og utdragene fra Kirkemøtets uttalelse som er sitert over kan danne grunnlag for den nye kirkelovens formålsparagraf.

Den nye kirkeloven skal regulere mange forhold som tidligere har ligget til staten (Kongen i statsråd). For å sikre likeverd i hele landet er det viktig at den nye kirkeloven ikke blir en rammelov. I alle fall i en overgangsfase vil det være behov for trygge rammebetingelser slik at kirken får tid og rom til å utvikle selvstyre i sine organer under rimelig detaljerte anvisninger. Man må gå ut i fra at det vil være behov for en helt ny kirkelov, mer enn en revisjon. Både formål, finansiering, ansvarsfordeling og forpliktelser må innarbeides i ny kirkelov.

Skoklefall menighetsråd understreker at kun en rammelov vil innebære at Stortinget, avhengig av skiftende flertall, vil kunne vedta endrede rammer for Den norske kirke gjennom alminnelig flertall.

Kirken vil ha behov for forutsigbarhet i forhold til Stortinget. Vi ønsker derfor at de konstitusjonelle konsekvenser ved endring i statskirkeordningen må nøye utredes for å ivareta dette. Skoklefall menighetsråd ønsker blant annet at grunnlovens § 4 beholdes og at Kongen gis en spesifikk rolle ved å kunne bruke sin vetorett om det oppleves at Stortinget har fattet et vedtak som er i strid med Kirkens interesser (den allmenne oppfatning i folket). Videre ønsker vi å sikre Kongens symbolske verdi for Kirken (Med Kongen menes Kongen personlig og ikke regjering eller departement).

I tillegg til å beholde §4 ønsker Skoklefall menighetsråd at det også inntas en verdiparagraf (se punkt B).

Kirkens samarbeid med stat og kommune må omtales i kirkeloven, men også i andre relevante lovverk slik at samarbeidet sikres fra ulike ståsted.

Alternativ c, selvstendig folkekirke, er uaktuelt. Norge har allerede en evangelisk luthersk frikirke.

B. Statens ansvar for en aktivt støttende religionspolitikk

Skoklefall menighetsråd støtter mindretallet i ny formulering av Grl. § 2: Denne grundlov skal sikre Demokrati, Retstat og Menneskenes iboende og ukrænkelige Rettigheter. Alle Indvaanere af riget have fri Religionsøvelse. Den kristne og humanistiske Arv forbliver Statens Værdigrunnlag.

Staten står for våre verdier. En verdiparagraf i grunnloven om kristen humanistisk arv vil derfor være viktig. Vi ønsker også å benytte denne anledningen til å sikre demokrati og menneskerettigheter i en verdiparagraf i grunnloven. Disse verdiene kan aldri tas for gitt og bør understrekes sammen med religionsfrihet og kristen-humanistisk arv.

I tillegg støtter vi flertallets innstilling til ny grunnlovsparagraf som vil stimulere statens ansvar for å føre en aktivt støttende tros- og livssynpolitikk. Vi mener at det er nødvendig med nasjonale standarder for dette, også med tanke på kommunenes stadig friere stilling.

C. Finansiering av den norske kirke

Skoklefall menighetsråd ønsker en offentlig finansiering knyttet til medlemsantall (alternativ 1).

Alternativ 2, obligatorisk livssynavgift, kan føre til økt byråkrati og er dermed ikke ønskelig. Det er heller ingen tradisjon for dette i Norge. Alternativ 3, medlemskontingent, er utelukket fordi det kan drive medlemmer bort fra kirken.

Offentlig finansiering er den beste måte å sikre at kirkens tjenester blir et gode for alle. Statlig finansiering gir best sikring for et likeverdig tilbud. Finansiering av stillinger og

personalrettede utgifter bør derfor ligge til statlige budsjetter. Kommunene bør ha ansvar for den lokale gravferdsforvaltningen, kirkebygg og vedlikehold, med unntak av fredede og verneverdige bygninger. Menighetene bør gis mulighet til å søke kirkens fond til oppgaver knyttet til menighetens arbeid eller bygg og vedlikehold. Dette må ikke bli en sovepute for kommunenes ansvar, men ses på som en mulighet for å bygge partnerskap mellom kirke og kommunale myndigheter.

Vi mener at en kombinasjon av medlemskontingent og offentlig finansiering er et risikabelt eksperiment som det er lite å tjene på. Man risikerer derimot å presse lite aktive medlemmer ut av kirken. I følge prinsippene over ønsker vi en kirke hvor *det skal være plass for alle kirkens medlemmer og rom for ulike grader av trosengasjement og deltakelse. Det må være lik tilgang til forkynnelsen av evangeliet og til tjenester som dåp, nattverd, vigsel og gravferd i hele landet.*

Vi mener at det får vi best gjennom en nasjonalt sikret offentlig finansiering basert på en indirekte medlemsavgift som betales gjennom beskatningen. I argumentasjonen for en direkte medlemsavgift viser man til at personskatningen kan reduseres tilsvarende medlemsavgiften. Det menige medlem vil ikke ha kapasitet til å følge med på om dette faktisk skjer, og det vil kunne danne grunnlag for misnøye. Forslaget om medlemsavgift blir enda mer meningsløst når innkrevningen beskrives på s. 123 i NOU 2006:2: *Det enkleste for Den norske kirke vil være å inngå avtaler med offentlige myndigheter om å hente inn kontingenten sammen med den ordinære skatteinnbetalingen og deretter overføre midlene tilbake til Den norske kirke, slik det er gjort i Sverige.*

Sveriges erfaring foreløpig er at medlemsavgiften kan ha medført Sveriges faktiske nedgang i medlemstall. Vi understreker at det ville være veldig uheldig å provosere medlemmer ut med en slik ny ordning som kan karakteriseres som "Keiserens nye klær".

D. Kirkebyggene

Skoklefall menighetsråd støtter utvalgets standpunkt når det gjelder fredede og verneverdige kirker.

Når det gjelder kirkebygg generelt mener vi at dette faller inn under det kommunale ansvar på grunn av den sterke plassen kirken har i vår kultur- historiske arv. Ved behov knyttet til menighetenes arbeid for at kristen tro skal være levende i lokalsamfunnet, ønsker vi muligheter for å søke tilskudd fra kirkens egne midler og fond.

E. Valgordninger og demokrati

Skoklefall menighetsråd støtter utvalgets flertall som peker på at det er viktig at det kirkelige demokratiet styrkes. Dette gjelder også ved bispevalg. Derfor må en valgordning av ny biskop sikre bred demokratisk innflytelse og kvalifisert vurdering av kandidatens skikkethet.

Det må være en målsetting at menighetsrådene reflekterer medlemmene i menigheten, det vil si alle som benytter seg av kirkens tjenester og ritualer. Menighetene er kirkens grunnstruktur og må være utspringet for representasjon i andre kirkelige råd. Også de kommunale

myndighetene bør ha en naturlig plass i kirkelig fellesråd. Det er denne strukturen som må danne grunnlag for videre utredninger for hvordan kirkelige demokratiet kan styrkes.

F. Gravferdsforvaltningen

Skoklefall menighetsråd støtter utvalgets flertall som mener at gravferdsforvaltningen bør være en offentlig oppgave.

G. Øvrige spørsmål

Når det gjelder eiendomsrett mener Skoklefall menighetsråd at eierforholdet mellom Den norske kirke, sentralt og lokalt fortsatt bør bygge på en videreføring av grunnprinsippet om soknenes eiendomsrett til soknekirker og lokale kirkefond. Skoklefall menighetsråd mener at Opplysningsvesenets fond bør overføres til Den norske kirke.